

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

*Mihailov Ștefan XXXXX
născut la XXXXX, originar din
r-nul XXXXX.*

Termenul de examinare al cauzei:

- 1. 06.03.2017-29.03.2017 (instanța de fond);**
- 2. 12.05.2017-07.06.2017 (instanța de apel);**
- 3. 03.08.2017-12.12.2017 (instanța de recurs).**

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 martie 2017, *cauza fiind examinată în procedură simplificată, în temeiul art. 364/1 Cod de procedură penală*, a fost încetat procesul penal în privința lui Mihailov Ștefan XXXXX în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală și atragerea la răspundere contravențională și i-a fost aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 7 500 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, la data de 05 decembrie 2016, aproximativ la ora 18:00, Mihailov Ștefan deținând permisul de conducere valabil, conducând automobilul de model „VAZ 2105” cu numerele de înmatriculare XXXXX, în mun. Chișinău, se deplasa pe șos. Hîncești din direcția str. Sf. Vinere în direcția str. Roguleni.

În timpul deplasării pe carosabilul indicat, după traversarea imediată a intersecției cu str. Sf.Vinere și ajungând pe sectorul de carosabil unde era amenajată trecere neregulată pentru pietoni, nu a manifestat prudență sporită la trafic și dexteritate în conducere, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 alin. (1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: „1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră; (2) iar în cazul în care apar obstacole ce pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și cerințele pct. 11 lit. f) al aceluiași Regulament, conform căruia: „conducătorul de vehicul înainte

de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulație nedirijată” și ca urmare cu partea frontală dreapta a automobilului, a tamponat pietonul Cebanu Tudor XXXXX, a.n. XXXXX, care se afla angajat în traversarea părții carosabilului de la dreapta spre stânga relativ deplasării automobilului, pe trecerea pietonală semnalizată prin indicatoarele rutiere 5.50.1 și 5.50.2 ale anexei nr. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere „trecerea pentru pietoni”, pe marcajul rutier 1.14.1 al aceluiași regulament.

În rezultatul accidentului rutier, pietonului Cebanu Tudor i-au fost cauzate vătămări corporale medii sub formă de: traumatism asociat manifestat prin traumă cranio-cerebrală, comotie cerebrală; plăgi contuze a feței; fractura oaselor nazale, fractura coastelor 7, 8 pe stânga.

Astfel, acțiunile cet. Mihailov Ștefan, au fost calificate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății unei persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Mihailov Ștefan să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 u.c., iar în temeiul art. 65 alin. (3) Cod penal a-i stabili pedeapsa complementară sub formă de privare a dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani și încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 84 lei din contul inculpatului în beneficiul statului.

În motivarea apelului s-a invocat că: infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcare care a cauzat din imprudență leziuni corporale medii cet. Cebanu Tudor, atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorii mijloacelor de transport a regulilor de circulație rutieră, obligație impusă fiecărui conducător de transport, care este un mijloc de pericol social sporit pentru sănătatea și viața nu numai a însuși șoferului, dar și a altor participanți la trafic;

- inculpatul nu a conștientizat pericolul pe care l-a reprezentat nerespectarea regulilor de circulație rutieră impusă fiecărui conducător auto participant la trafic și consecințele ce au survenit;

- în privința inculpatului urma să fie aplicată o pedeapsă mai aspră și anume aplicarea atât a pedepsei penale principale, cât și a celei complementare, deoarece mijlocul de transport este un izvor sporit de pericol social pentru participanții la trafic, mai ales că în prezent se comit cu frecvență sporită infracțiuni similare, ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța lor socială;

- potrivit art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de către condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloace necesare.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a

judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revin în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat prin cererile lor, producerea unor cheltuieli, de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2017, pronunțată motivat la 05 iulie 2017, a fost admis parțial apelul procurorului în procuratura mun. Chișinău, Olesea Rusu, a fost casată sentința și a fost pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mihailov Ștefan XXXXX, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale, echivalentul a 15 000 (cincisprezece) mii lei.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că instanța de fond în mod pripit a ajuns la concluzia că corectarea lui Mihailov Ștefan era posibilă fără ca acesta să fie supus răspunderii penale, cu liberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională, luând la bază faptul că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune, lipsa antecedentelor penale, lipsa circumstanțelor agravante, căința sinceră în cele comise și acceptarea examinării cauzei în temeiul art. 364/1 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat că concluziile instanței de fond nu corespund prevederilor art. 61 Cod penal și că liberarea inculpatului de la răspunderea penală nu-și va atinge scopul prevăzut de legea penală, care are menirea de a apăra împotriva infracțiunilor persoana, drepturile și libertățile acesteia, precum și întreaga ordine de drept, precum și de a asigura prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În opinia instanței de apel, aplicând față de inculpat prevederile art. 55 Cod penal, instanța de fond nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, de pericolul social și gradul de risc al acesteia și că tamponarea pietonului Cebanu Tudor a avut loc pe trecerea pentru pietoni.

Astfel instanța de apel a considerat că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal în cauza dată era inoportună și nu era motivată.

Instanța de apel la stabilirea pedepsei, a menționat că va ține cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, de lipsa circumstanțelor agravante și de faptul că inculpatul se caracteriza pozitiv, avea loc permanent de trai, vina a recunoscut-o, sincer s-a căit în cele comise, cauza a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, iar conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă. Instanța de apel a apreciat că nu era rațională stabilirea pedepsei închisorii față de inculpat și a dispus aplicarea în privința lui a pedepsei penale sub formă de amendă în limitele sancțiunii legii.

Totodată, instanța de apel a considerat că nu are suport faptic și juridic solicitarea procurorului privind compensarea cheltuielilor judiciare, compuse din cheltuieli pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 84 lei, deoarece conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală *„plata expertizelor judiciare efectuate se face din contul mijloacelor bugetului de stat”*.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror la 13 iulie 2017, invocând drept temei de recurs art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită: casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea ce ține de aplicarea pedepsei și neîncasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că: deși inculpatul a acceptat opțiunea ca cauza penală să fie examinată în procedură simplificată, iar în condițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, acesta urma să beneficieze de o reducere a limitelor de pedeapsă, totuși limita de pedeapsă stabilită inculpatului, nu putea fi mai mică decât limita generală de 500 unități convenționale de amendă, raportată la art. 64 alin. (3) Cod penal, potrivit modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 369-378/751 din 28.10.2016, în vigoare la 07.11.2016, prin care textul de la **150** a fost substituit cu textul de la **500**.

În opinia recurentului aceste modificări se extind asupra situației inculpatului, deoarece potrivit actului de învinuire, infracțiunea imputată lui Mihailov Ștefan a fost comisă la 05.12.2016.

Totodată, recurentul consideră necesară încasarea de la inculpat, în contul statului a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, și anume suma de 84 lei, deoarece în art. 229 Cod de procedură penală este expusă suficient de clar obligativitatea suportării cheltuielilor de judecată de către condamnat. Procurorul în apelul declarat a făcut dovada cheltuielilor suportate de stat la efectuarea expertizei medico-legale, din considerentele date soluția instanțelor judecătorești, de a respinge cererea privind încasarea cheltuielilor judiciare, este neîntemeiată.

6. La caz, a fost depusă referință de către inculpat la 11 august 2017, care s-a pronunțat pentru respingerea recursului ordinar, cu menținerea deciziei instanței de apel din 07 iunie 2017. Acesta a specificat că vina a recunoscut-o pe deplin, cauza fiind examinată în procedură simplificată, a achitat prejudiciul material și moral părții vătămate, iar amenzile aplicate de către prima instanță și instanța de apel le-a achitat.

Consideră că pedeapsa aplicată este una corespunzătoare, aplicată prin prisma alin. (8) art. 364/1 Cod de procedură penală.

Cerere de încasare a cheltuielilor pentru expertiză în ședința de judecată nu a fost înaintată, din care motiv instanța nu a încasat suma solicitată de recurent – 84 lei.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, iar în vederea susținerii acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanța de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei

hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

La cazul din speță, Colegiul penal lărgit constată că, deși inculpatul a acceptat opțiunea ca cauza penală să fie examinată în procedură simplificată, iar în condițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, acesta urma să beneficieze de o reducere a limitelor de pedeapsă, totuși pedeapsa stabilită inculpatului nu putea fi mai mică decât limita generală de 500 unități convenționale de amendă, raportată la art. 64 alin. (3) Cod penal, potrivit modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 369-378/751 din 28.10.2016, în vigoare la 07.11.2016, prin care textul de la **150** a fost substituit cu textul de la **500**. Modificările date, se extind asupra situației inculpatului, deoarece infracțiunea imputată acestuia, potrivit actului de învinuire a fost comisă la 05.12.2016.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit opinează că instanța de apel urma să verifice cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, să aprecieze just dacă aceasta a fost aplicată în raport nu numai cu toate prevederile ce reglementează individualizarea pedepsei penale, ci și cu sancțiunea normelor penale, care urma a fi aplicată reieșind din modificările operate, prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, anterior menționate.

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit consideră că temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, și-a găsit confirmarea.

Totodată, Colegiul penal consideră neîntemeiată solicitarea încasării de la inculpatul Mihailov Ștefan, în contul statului a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, suma acestora constituind 84 lei.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit menționează că solicitarea respectivă, nu are suport faptic și juridic.

La caz, Colegiul penal constată că solicitarea recurentului vizează încasarea sumei de 84 lei, cheltuită pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții-vătămate, care la caz era obligatorie reieșind din prevederile art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal lărgit susține concluziile instanței de apel, privind aplicabilitatea în cauză a prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora „*plata expertizelor judiciare efectuate se face din contul mijloacelor bugetului de stat*”, ceea ce denotă netemeinicia argumentelor recurentului în partea respectivă și, în mod corespunzător, neconfirmarea temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În contextul celor expuse, ținând cont de faptul că în cauză s-a atestat existența temeiului pentru recurs sus-menționat, Colegiul penal lărgit conchide asupra necesității admiterii recursului ordinar declarat, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție

Chişinău, Djulieta Devder, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 07 iunie 2017 în cauza penală în privința lui *Mihailov Ștefan XXXXX*, în partea stabilirii pedepsei și dispune rejudecarea cauzei în partea dată de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest se mențin dispozițiile hotărârii atacate.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 12 ianuarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan